

ERDÉLYI MUNKÁS

ELŐFIZETÉSI ÁRA: EGÉSZ ÉVRE 12 KOR., FÉLÉVRE 6 KOR., NEGYEDÉVRE 3 KOR. EGYES SZÁM ÁRA 30 FILLÉR

ERDÉLYRÉSZI SZOCIALISTA PÁRT
HIVATALOS KOZLÖNYE
MEGJELENIK MINDEN SZOMBATON

SZERKESZTŐSÉG ÉS KIADÓHIVATAL
KOLOZSVÁRT, MÁTYÁS KIRÁLY-TÉR
9. SZÁM. □ TELEFONSZÁM: 13-34.

A termelés csődje

az osztályállam egész strukturáját összeomlással fenyegeti. Nincs idő többé arra, hogy filozófiai tanulmányokat írjunk. Itt gyorsan tenni kell úgy a politikai, mint a diplomáciai világnak. A struccpolitika rendszerének ideje lejárt. A munkanélküliség ijesztő mérvet öltött. A munkában levők produkciója oly csekély, hogy még a minimális szükségletet sem képes fedezni a termelés.

Most még rosszabb helyzetbe kerülünk, mint a háború alatt. Az összeomlással fenyegető csőd igen érthető, mert a mai szállítási és forgalmi viszonyok a középkori céhiparra emlékeztetnek. Olyan gyors visszafejlődést, mint egy pár hónap alatt észlelhetünk, a világtörténelem még soha nem mutatott fel.

Sajnos, ez a folyamat nemhogy megállana, hanem tovább sülyed, vilámgyorsasággal rohan a mélységbe, a megsemmisülésbe. Most látszik csak igazán, hogy mit jelent az ipar és kereskedelem részére a szabad mozgás, jog és szabadság nélkül nincsen fejlődés, nincsen élet; minden züllik és málik széjjel, mint az élettelen hulla.

Hogy e veszedelmes árból kijussunk, először is rendelt, szabad mozgás van szükségünk. Így már nem sokáig bírjuk elviselni a helyzetet. Minden bajnak a kutforrását a bizonytalan szállítási viszonyokban találjuk. Az a kevés kisipari üzem is kénytelen szünetelni, amely eddig még valahogy vegetált. Semminemű anyag nem kapható és kilátás sincs rá, hogy egyhamar legyen. A múlt év őszén a kolozsvári építőipar a legszebb reményekkel indult neki a tervezésnek, közben olyan akadályok keletkeztek, amely megbénított és lehetetlenné tett nem kevesebb, mint 30 millió korona értékű építési forgalmat. A munkások ezrei nyertek volna elhelyezést, most ott állunk, hogy az építőmunkások munkanélküli táborát rohamosan növelik a többi szakmák munkásai.

Erdélynek ipara a háborút megelőzőleg átalakulás előtt állott. A kis- és középipar habár lassan, de mégis nagy- és gyár- iparrá kezdett fejlődni, ami kívánatos és igen öröndetes a munkásságra nézve a kereseti viszonyok szempontjából, de a tömegek koncentrációja és szervezése érdekében is. Jött a háború, mely megállított mindent, leszámítva egy pár háborúipart, amely milliókat szerzett, de nem adott semmit az ipari fejlődésre a szerzeményéből. A háború utánra várt konszolidáció rajtuk kívül álló körülmények miatt elmaradt.

Most ott állunk, hogy még a háború előtti ipar is visszafejlődött. Nincsen gyár- ipar, az átmeneti időben még mindig rá vagyunk utalva a kézműiparra, de ki tanul ma mesterséget, vagy ki tanítson, mikor a kézműipari üzemek is szünetelnek anyaghiány miatt. A háború alatt egy nemzedék veszett el az iparra nézve és ugyancsak egy egész nemzedék nőtt fel ipari oktatás nélkül. A háború után ez a helyzet még rosszabbodott. Már ott tartunk, hogy alig lesz iparilag képzett munkás, ha a most felállított korlátok és forgalmi zavarok tovább tartanak.

A mostani lehetetlen állapot a leg-szélsőbb örület útja. Mintha az volna az intenció, hogy mesterségesen anarchia idéztessék elő. A diplomata és imperialisták nagyon szomorú napokra fognak ébredni. Az ő sziszifuszi munkájuk, okvetetlenkedésük felborít minden produktivitást. Ez a guzsbakötött helyzet olyan szomorú perspektívát teremtett, hogy reményünk sem lehet egy kivezető utra.

A termelés rendjének a helyreállítása a munkásság feladata, az útjába álló akadályokat vaskézrel kell elhárítani. A polgári idióták hátyudala már elkészt. Az ő maradi ténykedésüknek köszönhetjük a bekövetkezett nagy világgéget. Minden további ténykedésük a mélységes züllés örvényébe sodorja az emberiséget. Félre velük, mert csak így akadályozhatjuk meg a további világgéget, a termelés teljes csődjét.

BCU Cluj Central University Library Szociális szocializmus

Öreg Európa összes munkásainak örök vágya, a szocialista állam, ami Európában még nem valósulhatott meg, Ausztráliában annál öröndetesebb fejlődésnek mutatja a képét. Erről számolt be annak idején egy Ausztráliát járt mérnök, Gubányi Károly s minthogy érdemesnek tartjuk ideiglatni ott szerzett tapasztalatait, röviden beszámolunk arról a nagy differenciáról, ami az ó- és újvilág állami berendezkedései között van.

Az Ausztráliában élő fehér emberfaj társadalma teljesen modern államalakulás s az a népjogoknak és szociális eszméknek legkiterjedtebb alkalmazásán épült fel. Államkormányzata az általános népképviseleten alapszik: minden nagykorú polgár, férfi és nő szavazó. A kormányzásban, törvényhozásban, közigazgatásban és igazságszolgáltatásban a legszélesebb demokratikus elvek érvényesülnek. Minden intézménye a legteljesebb egyenlőség elvén alapszik s így joggal el lehet mondani, hogy Ausztrália, amely a szociális államberendezkedéssel megelőzte Európát, a szociáldemokrácia hazája.

A dolgozó munkásság, a kézműves iparosok, kereskedelmi alkalmazottak, tisztviselők, napszámosok a legkiterjedtebb politikai jogokat élvezik és gyakorolják s velük szemben teljesen elenyésző a konzervatív szellemű vagyonosok osztálya.

Ebben a tekintetben még sok reform vár az ausztráliai szociális államra, de igen nagy előnye kétségbevonhatatlan az európai államokkal szemben s teljesen elismerésre méltó jelenség, hogy a társadalomnak az az osztálya, amely minálunk csak kizsákmányolásra, kiuzsorázásra volt alkalmas, ott nem ismeri a nélkülözéseket, sivar szegénységet, hanem a legegészségesebb gazdasági és kulturális életet élheti.

utasokat képtelen elhelyezni, mert teljesen komplett a létszám. — az osztrák és német vasutasok az erdélyi román kormányzótanácshoz fordultak elhelyeztetésük érdekében.

Mint értesülünk, a tárgyalások most vannak folyamatban s e célból a román kormányzótanács kiküldöttei Ausztriába utaztak, hogy ott véglegesen megállapodjanak a német vasutasokkal alkalmaztatásukat illetően.

Ez a közlemény — bár kissé elkésve — megérdemli, hogy az Erdélyi Munkásban is napvilágot lásson. A hír valódiságáért, természetesen, mi nem vállalhatunk semmiféle felelősséget, azonban azt hisszük, hogy ha az Igazság erdélyrészi szociáldemokrata lap ezt így írja, föltétlenül igaz kell legyen.

SZAKMOZGALOM

Az építőmunkások győzelme

Néhány héttel ezelőtt, amint megírtuk, a budapesti kollektív-szerződés alapján tárgyalások indultak meg a kolozsvári építőmunkások szakszervezete és az építőmesterek között. Az első alkalommal alig akadt egy pár józangdolgozói munkaadó, aki méltányolva a munkások jogos kívánságait, teljesítette a követeléseket. A munkaadók jelentékenyebb része azonban hallani sem akart arról, hogy a munkásság kétségbeejtő helyzetén a jogtalan haszonból juttatott néhány fillérral segítsenek s különféle ürügyekkel igyekezett elzárkózni a követelések teljesítése elől.

Az építőmunkások öntudatos ellenállásának és szervezettségének köszönhető, hogy az építőmesterek már kezdenek jobb belátásra térni. S ennek tulajdonítható ez az újabb győzelem is, amelyet építőmunkás elvtársaink egyik legtekintélyesebb céggel szemben elérték, aki, ha nem is mindenben, elfogadta a felállított követeléseket és megállapodást kötött a szakszervezettel.

Ez a megállapodás azonban még nem fedti teljesen azokat az igényeket, amelyeket a munkások támasztottak, mert a jelenlegi viszonyok között, mikor a rettenetes nagy drágaság ólomsúllyal nehezíti a munkásságra, amikor egy kiló liszt 6—8 korona,

hánysokkal illeti minisztereit, akik a reformok elmaradhatatlanságát hangoztatják előtte. Nem a fejedelmi belátásnak, hanem szorultságának és a forradalom erejének fokmérője az októberi manifesztum. S egy hazug gesztus is, amellyel az „alkotmányos fejedelem” palástját kanyarítja magára.

Igy fogadkozik 1905 októberében:

— Kormányunk kötelességévé tettük megingathatatlan akaratunk végrehajtását: szilárd polgári jogok alapján megadjuk a lakosságnak a személyes biztonságot, a vélemény, a szó, a gyülekezés és az egyesülés szabadságát... A birodalmi дума beleegyezése nélkül nem léphet életbe semmiféle törvény és biztosítatik az a jog, hogy a nép választottjai ellenőrizhessék a törvényhozásban való részvételüknek és uralkodásunknak törvényszerűségét.

Hogy mennyire őszintén ígérte mind ezt, azt már néhány hónappal később, röviddel a дума megnyitása előtt elárulta. Nagy disszel fogadta az autokrata-monarchista párt vezetőit és biztosította őket, hogy „egyeduralmam azonban marad olyan, mint amilyen volt azelőtt...” Mindez nem zavarta abban, hogy tovább is ne áltassa a birodalmat. Pár héttel később, április 27-én nyitotta meg az első dumát s a „jövőbe vetett lángoló hittel” üdvözölte a nép választottjait.

„Hiszem — mondotta trónbeszédében —, hogy önök minden erejükkel és önfeláldozásukkal fogják szolgálni hazájukat, hogy kielégíthessük a szívemhez oly közel álló parasztság szükségleteit, hogy felvilá-

Mit ír az „Igazság” szociáldemokrata lap?

Az Igazság című lap március 16-iki számában, melyet csak most elkésve kaptunk kézhez, az alábbi érdekes, kéthasábos címmel és feltűnő helyen közölt közleményt olvassuk:

Osztrák és német vasutasok ajánkoztak erdélyi szolgálatra.

A csehek által megszállott osztrák területekről elbocsátott vasuti alkalmazottak a magyar kormánynak ajánlották fel a szolgálataikat. Miután a magyar kormány kérésük elől kénytelen volt elzárkózni az egyszerű oknál fogva, hogy az osztrák vas-

Aki azonban az udvari legendák szerint ennyire nem tudott akarni, az történeti jelentőségű okmányokon és beszédekben nagyon is akart. Mint egy igazi autokrata, mindig csupa „akarom” volt és csupa „parancsolom”. A reformok akkor keletkeztek, ha ő akart és fuldokoltak a reformok, ha parancsolt. A hóhér csak akkor állt munkába, ha keze aláírása mozdult... — s mindez akaratgyengeségből? Iszonyatos vérfürdő mocská szárad a fejére, míg eljut odáig, hogy kiadja alkotmányt ígérő októberi manifesztumát. Kétségbeesett s eszközeiben nem válogató küzdelmet harcol végig a mind erősebbé váló forradalommal. Az október tizenhetedik manifesztumot mint egy fuldokló sikoltása előzi meg a február tizennyolcadiki: „A lázadók vezetői a cári egyeduralom helyett új rendet akarnak!...” A katonai kerületek parancsnokló tábornokai személyes felelősség mellett kapják meg hirhetté vált parancsát:

„Minden lövés a tömegbe! Nem engedhető meg, hogy a csapatok az ártatlanok kiméltése céljából felfelé, a levegőbe löjjenek vagy papírfújtatók gyakorlótöltényeket használjanak.”

S amikor meg kell hátrálnia s hű ezredeinek és fekete százainak tengernyi áldozatán keresztül megkezd a visszavonulást, Bulyigint bizza meg az alkotmánytervezet kidolgozásával, de kifejezi azt a hitét, hogy ez a tervezet olyan lesz, ami mindent meg fog hagyni régi állapotában. „Senkire sem támaszkodhatom” — kiált fel egy koronatanácsos és keserű szemre-

Az orosz földek utolsó tulajdonosa.

Irta: Várnai Dániel.

(Folytatás és vége.)

Mindent vállalt, ha megszorult és mindent visszacsínált vagy letiport, ha szorongatottságában csak pillanatra is levegőhöz jutott. Manifesztumaiból és ukázaiból az orosz alkotmányosság vajudása épp úgy kiolvasható, mint egy szélső vadságokban kifejlődő emberi jellem kórtörténete. Akik mentegezni akarták, állandóan akaratgyengeségét emlegették s nagy kedvvel ismételték következő esetét: Az első nagyobb egyetemi demonstrációk idején közoktatásügyi minisztere, Vannovszkij, engedményeket sürgetett és figyelmeztette a cárt, hogy most teljesítenie kell a diákság követeléseit. Végighallgatta miniszterét és azt mondta:

— Teljesen egyetértek önnel...

Vannovszkij után Plehve rőntött be hozzá s így kiabált: Korbácsot nekik! Börtönbe velük! Száműzni mind Szibériába! Másként nincs rend. A cár röviden válaszolt:

Teljesen egyetértek önnel...

A cárné, aki e kihallgatásoknál jelen volt, megjegyezte, hogy hiszen az imént ígérte Vannovszkijnak, hogy engedményeket tesz a diákságnak. A cár ránézett, „szomorú, szép szemével” s így válaszolt:

— Teljesen egyetértek veled, Szaszenyka...

egy kiló hus 14—28 korona, akkor egy csöppet sem lehet azzal dicsekedni, hogy a 4—460 koronás órabér elegendő egy 4—8 tagú család fentartására. Azonban bármily csekély az eredmény, nem szabad elfeledni, hogy mindezt csak erős szervezethezük révén tudták az építőmunkások elérni.

Fontos eredménynek tartjuk azt is, hogy a munkaadó ígéretet tett, hogy a bányári építkezésektől elhelyezett szervezett munkavezetőt visszahelyezi előbbi munkahelyére. Ebből tanulhatnak a többi munkavezetők is, akik még ma is távol tartják magukat a szakszervezettől. Mert a munkások megvédik minden adott esetben önmagukat, valamint társaikat, legyen az egyszerű munkás vagy munkavezető.

A kivívott eredményeket nem szabad lekicsinyelni, mert leszámítva a fizetési feltételeket, sok előnye van a megállapodásnak. Jövő számunkban közölni fogjuk az egész megállapodást. Főbb vonatkozásaiban részben a közgyűlésem leszögezett alapelvek érvényesültek. A munkaadó kérdése, a tanonckérdés, a szakszervezeti munkaközvetítő elismerése mind olyan dolgok, amelyek nagyban előmozdítják az elvtársak érdekeit és minden építőmunkást szorosán érdekel. De nem is szabad tulbecsülni ezeket a sikereket. Éppen ezért nem mulasztjuk el figyelmeztetni az építőmunkásokat: ne tőrjék meg az épületeken a szervezeten munkásokat, mert azok veszélyeztetik az összesség érdekeit. Mert aki még ma sem tagja a szakszervezetnek, az áruló.

Legyen mindenki a helyén s teljes odaadással és bizalommal támogassák a vezetőséget az összesség érdekében kifejtett munkájában.

A szabómunkások közgyűlése. A közbejött akadályok miatt elhalasztott közgyűlést március 30-án, vasárnap délután 3 órakor fogják megtartani a kolozsvári szabómunkások a Munkásothonban. Felhívjuk az összes szabómunkásokat, hogy a közgyűlésen pontosan és teljes számban jelenjenek meg.

A szárnyaskereké szervezetének jelentőségét nem kell e helyen külön eszetelni. Mindenki tudja mit jelent az összmunkásságra az az erő, amely felett a vasut prole-

gosithassuk a népet és kifejlesszük mindazt, ami a javát szolgálja. Emlékezzenek arra, hogy a birodalom lelki nagyságának és üdvének biztosítására nemcsak a szabadság, hanem a jog alapján való rend is szükséges.

E szép szavak után elbocsátotta a дума tagjait és beszéltek, hogy akkor igen rossz napja volt. Szomorúan nézett a cárné, számtalan nagybátyjára és unokaöccsére és leplezetlenül a következőkben foglalta össze az új törvényhozókról való ítéletét:

„Ah, qu'ils puent, ces députés!“ (Ah, hogy büzlenek ezek a képviselők!)

Nem is tőrte őket sokáig. Két hónappal később feloszlatta a dumát és egy évvel később, egyidejűleg a második дума szétkergetésével, kiadta a választójog megváltoztatásáról rendelkező ukázát. Az alkotmányosság megszűnt Oroszországban s újra megindult a harc a nép és a cári hatalom között. A cári manifesztumok után megjelent egy másik manifesztum is, a szociálforradalmárok terrorista csoportjé, amely ezt az új harcot proklamálta: az alulról szervezett összeesküvéseket a felülről támadó összeesküvések ellen. „Elvesztvén minden lehetőségét annak, hogy békés eszközökkel küzdjünk a gaztettek ellen, nemcsak jogunknak, hanem szent kötelességünknek tartjuk, hogy — nem válogatva a fegyverekben — az erőszakra erőszakkal válaszoljunk s a nép kioltott véréért elnyomóinak vérével fizessünk.“

* * *

társága rendelkezik. Annál inkább elítélendő az a kisérlet, amely arra törekszik, hogy ezt a kompakt egységet megbontsa. De nem kevésbé elítélendő az is, aki nemtörődomséggel nézi azt a küzdelmet, amelyet az összesség érdekében folytatnak és ölbetett karokkal várja, hogy a parázsból a gesztenyét kikaparják az ő részére. A küzdelemből mindenkinek ki kell vennie a részét, mindenkire szükség van. Aki ebben a jelentős időben közönyösen nézi a mások verejtékes küzdelmét, vét nemcsak az összmunkásság ellen, hanem maga és családjának az érdeke ellen is. A panasz nemcsak egyesek ellen, de egyes szakmák ellen is szól, amelyek a mai válságos időkben komoly szervező munka helyett szórakozásban merülnek el. Ennek legyen már vége. Hisszük, hogy nem lesznek ezután többé sötétben járó tévelygők, végre mindenki megérti a szakszervezetekben rejlő erőt. Mindenkinek kötelessége a helyét elfoglalni ebben az egységben, mert csak így képes a munkásság magát megvédeni a fenyegető katasztrófától.

Figyelmeztetés Az építőmunkások 1919. évi február hó 16-án tartott országos küldöttközgyűlése a következő határozatot hozta: 1. Beiratás 5 korona. 2. Tagkönyv 1 korona. 3. Heti tagjárulék 2 korona 50 fillér. 4. Minden új tag a beiratkozásnál tartozik a beiratás, tagkönyv és négy heti tagjárulékot fizetni. 5. Mindazok, akik nyolc hétnél több hátralékban vannak a tagok sorából törölve lesznek és a csoportba, mint új tagok lesznek felvéve. Egy évi új tagság után a régi szerzett jogait érvényesíthetik abban az esetben, ha a járulékot pontosan fizetik és a vezetőség pártólól terjeszti fel a központi vezetőséghez. 6. A csoportba új fagnak csak kétszer lehet beiratkozni. 7. Azok, akik munka nélkül vannak vagy huzamosabb ideig betegek és a tagjárulékot pontosan fizetni nem tudják, ezt a körülményt tartoznak a vezetőségnek írásban bejelenteni. 8. Mindazok, akik a 7. pontban előírtaknak eleget tesznek, azok a nyolc heti hátralék után is a tagok sorában maradnak. **A vezetőség.**

Hivatalos órák:

Építőmunkások csoportja naponta, délután 5—7 óráig, vasárnap délelőtt 9—11 óráig.

Tíz esztendő alatt a szörnyű harc a cár személyére nézve eldőlt.

De ügyének iratai még nincsenek együtt, hogy a történelem nyugodtan mondhatson ítéletet és megállapíthassa: ártatlanul vagy bűnöktől terheltlen tűnt-e el abban a lángoló, véres bonyodalomban, amelyet ő és hitvány, tanácsadói idéztek a birodalomra. A misztikus orosz lélek, amely az istenfélő békeszeretet és az emberpusztító kegyetlenség két pólusát zárja magába, nagy hajlandósággal látja II. Miklós sorsában a történelem bosszújának beteljesedését. 1905-től 1908-ig 3319 halálos ítéletet írt alá és az ő akaratából 3319 ember ment a verpadra... Nem rettent vissza az embergyilkolásnak ettől a hallatlan mértéktől. Inkább megelégedett volt. A „Rjecs“ jelentette 1909 augusztusában:

„A hadügyminiszterhez intézett parancsában a császár öfelsége legmagasabb háláját és köszönetét nyilvánítja a hadbíróságok tagjainak azért a nehéz munkájáért, amelyet az utolsó esztendők folyamán a hozzájuk került pörök lefolytatásában és az ítéletek meghozatalában fejtettek ki...“

Nem kegyelmezett meg senkinek, csak a hirhedt pogromrendezőknél, akik a cári hatalom biztonsága és dicsősége védelmében 37 ezer családot, összesen 158 ezer lelket tettek el láb alól.

Ki akar beszélni élete utolsó éveiről, az elhullott embermilliókról, hogy megkérdezhesse, vajjon tudott-e élni ez a szerencsétlen ember egyetlen percet is, amelyet még ne zavartak volna áldozatainak véres kísértetei? ...

Sütőmunkások csoportja naponta 9—11 óráig, szerdán délután 3—5 óráig.

Magántisztviselők és kereskedelmi alkalmazottak csoportja naponta délelőtt 9—11 óráig.

Vas- és fémmunkások csoportja szerdán és pénteken este fél 7 órától fél 8 óráig, vasárnap délelőtt 10—12 óráig.

Festőmunkások csoportja szerdán és pénteken délután 4—6 óráig.

Szabómunkások csoportja vasárnap délelőtt 9—12 óráig.

A vegyészeti munkások csoportja kedden és pénteken este 6—7 óráig, vasárnap d. e. 10—12 óráig.

A lakásügyi bizottság pénztárosa minden hétfőn este 6—7 óráig.

Elvtársak! Elvtársnők!

Az Erdélyi Munkás az egyedüli lap Erdélyben, mely a dolgozó nép érdekeit szolgálja, küzdelmeiben támogassa, védelmezi.

Amíg a polgári lapok hatalmas tőkével rendelkeznek, addig az Erdélyi Munkás a munkásság filléreire van utalva.

Az Erdélyi Munkás előfizetőinek száma oly csekély, hogy alig tudjuk a felmerült kiadásokat fedezni. A szervezett munkásság érdeke, hogy az Erdélyi Munkás megerősödjék, mert az erős sajtó nagyban elősegíti a munkásság ügyét.

Szerezzenek sok előfizetőt az Erdélyi Munkásnak! Mindenütt, ahol megfordulnak követeljétek az Erdélyi Munkást.

Az Erdélyi Munkás előfizetési ára:

Egész évre	12 korona
Fél évre	6 korona
Negyed évre	3 korona

HIREK

Közélelmezés Mély fájdalommal jelentjük, hogy a Közélelmezési Bizottság hosszas, de eredménytelen vergődés után március 31-én délelőtt 10 órakor megszűnik létezni.

Szocialista kormány Magyarországon. Rendkívüli fontos hírek érkeznek Budapestről. Március 20-án az antant budapesti katonai missziója azzal közölte Károlyi Mihályval a békekonferenciának február 26-án hozott határozatát, mely a demarkációs vonalat kitolta, hogy ez a vonal véglegesnek tekinthető. Károlyi és kormánya lemondott és helyét proletárkormányának adta át. A szociáldemokrata párt vezetősége érintkezésbe lépett a kommunista párttal, melynek az lett az eredménye, hogy a két párt kimondotta az egyesülést. Az egyesült új párt neve mindaddig, amíg a forradalmi Internacionále nem dönt a párt végleges elnevezésében, a következő lesz: Magyarországi Szocialista Párt. A párt a proletáriátus nevében átvette az egész hatalmat. A proletárság diktatúráját a munkás-, paraszt- és katonatanácsok gyakorolják. A munkástanács átvevén a hatalmat, megalkította az ideiglenes forradalmi kormányzótanácsot a következőkből: Főnépbiztos: Garbai Sándor; belügyi népbiztos: Landler Jenő, helyettese: Vágó Béla; a földművelésügyi népbiztosságot a következő elvtársakból álló kollégium vezeti: Csizmadia Sándor, Vántus Károly, Hamburger Jenő, Nyisztor György; pénzügyi népbiztos: Varga Jenő, helyettese: Székely Béla; közoktatási népbiztos: Kunfi Zsigmond, helyettese: Lukács György; munkaügyi népbiztos: Bokányi Dezső, helyettese: Fidler Rezső; külügyi népbiztos: Kun Béla, helyettese: Ágoston Péter; kereskedelmi népbiztos: Landler Jenő, helyettesei: Rákosi Mátyás, Haubrich József; hadügyi népbiztos: Pogány

József, helyettesei: Szántó Béla, Sámuel Tibor; igazságügyi népbiztos: Rónai Zoltán, helyettese: Láda István; szocializációs népbiztos: Böhm Vilmos, helyettesei: Hevesi Gyula, Dvorcsák Antal; német népbiztos: Kalmár Henrik; Ruszin népbiztos: Szabó Orest; közlekedési népbiztos: Erdélyi Mór, helyettese: Illés Arthur. A forradalmi kormányzótanács kinevezte városi népbiztosokká a fővárosba: Vincze Sándort, Preusz Mórt, Dienes Sándort. Politikai népbiztosokul a rendőrséghez, védőrséghez és népbiztosokhoz: Biró Dezsőt és Seidler Ernőt. Az Osztrák-Magyar Bank kormányzója: Lengyel Gyula.

— **Cseh elvtársaink az imperiálizmus ellen.** Prágában néhány nappal ezelőtt a szocialista párt nagy gyűlést tartott, melyen valamennyi szónok az imperialista követelések ellen foglalt állást és követelte, hogy a cseh, német, magyar és lengyel szocialisták együtt működjenek. Az egyik szónok hangsúlyozta, hogy a helyzet teljesen ugyanaz, mint volt Oroszországban Miljukov idejében. Kramarz azt a szerepet játssza, mint Miljukov, Kiofác mint Kerenszki és Svehla mint Lwow herceg. Neuenből jelentik: Massaryk a cseh-tót köztársaság elnöke szikratávírón közölte, hogy a cseh-tót kormány beadja lemondását.

— **Bezárták a cukorkagyárakat.** A rendőrség pénteken délelőtt lepecsételte a kolozsvári cukorkagyárakat

— **A petroleumszagu polgári sajtó.** Egyik reggeli lap március 23-iki számában szenzációs leleplezést közöl a „Nagykereskedők Egyesülete” cégére alatt garázdálkodó petroleumbetyárokról. Ez a leleplezés nagy port vert fel az egész városban és nagyon természetes, hogy polgári lapok is foglalkoztak vele — nyílttérben. Nem hiszünk a polgári lapok viselkedésében. A munkásságnak évtizedek óta meg van a becsületes és őszinte véleménye a polgári sajtóról, mely előtt csak egy szempont lebeg: a pénz. Ropogós százasok és ezresek láttára megszedülnek az erkölcsös polgári lapok és annak a karjaiba vetik magukat, aki többet fizet. Prostitúciónak nevezik ezt más nyelven. De mit törődik ilyenkor a szegény lapkiadó, vagy lapszerkesztő a becsülettel, az erkölccsel, a közérdekkel? Ez nem fontos. Az sem fontos, hogy a nagykereskedők már teljesen kifosztották a lakosságot. Csak az a fontos, hogy az a feketetársaság szép fehérre legyen mosva. Mert jól megfizették. Csakhogy teljesen megfélemlítettek a munkásságról, mely most már tudja, tisztán látja, miért kellett neki egész télen át sötétben lenni, miért kellett nélkülöznie a legfontosabb világítószeret: a petroleumot. És nem fogja elfelejteni. Ezt jegyezze meg jól magának a munkások fillérién meghízott prostitúált polgári sajtó.

A Kolozsvári Munkás Testező Egyesület négy és fél évi kényszerpihenés után ismét megkezdte működését. Az egyesület vezetősége ezúton hívja fel régi tagjait, valamint az újonnan belépni óhajtókat, jelentkezzenek az egyesület helyiségében, a Munkás Otthonban, esténként 6 és 7 óra között.

— **Meglesz a béke.** Neuenből kapjuk azt az örvendetes hírt, hogy a keresztényszocialista munkások Luzernben nemzetközi kongresszusra gyűltek össze, melyre Európa majdnem minden nemzete elküldte delegátusait. Csak még erre volt szükség és ezután biztosan meglesz a béke.

— **Halál az ellenszegülőkre és fosztogatókra.** A forradalmi kormányzótanács I. sz. rendelete a következő: 1. Mindenki, aki a Tanácsköztársaság parancsainak fegyszeresen ellenszegül, vagy a Tanácsköztársaság ellen felkelést szít, halállal büntetendő. 2. Mindenki, aki rabol vagy fosztogat, halállal büntetendő. 3. A bűnösök fölött forradalmi törvényszék ítél. A II. sz. rendelet általános szesztilalmat rendel el.

— **5000 korona.** A kolozsvári munkanélküli nyomdászok segélyezésére Szentmihályi József ur, a „Keleti Újság” szerkesztője 5000 koronát küldött a szervezet vezetőségéhez, mely összeget a „Nagykereskedők Egyesülete” nevében Adler és Rados nevű „kereskedők” adták át neki azért, hogy vonja vissza róluk írt cikkének igazságait.

FELELŐS SZERKESZTŐ: **RUSS GYÖRGY**
Az erdélyi szociáldemokrata párt tulajdona.

Central University Library
SZÍNHÁZI HÍREK.

Heti műsor.

Szombat d. u.: Sztambul rózsája.
Szombat este: Csavargóleány. (Bérlet 119. sz. C).
Vasárnap d. u.: János vitéz.
Vasárnap este: Csavargóleány.
Hétfő: Csavargóleány. (Bérlet 120 D.)

Kolozsvári Takarékpénztár és Hitelbank R.-T. KOLOZSVÁR

Mátyás király-tér 7. sz.
Befizetett alaptőkéje 4 millió korona :: Egyéb alapjai 2,700 000 kor.

Elfogad betéteket könyvecskére vagy folyószámlára legelőnyösebb kamatozás mellett és azokat bármikor azonnal visszafizeti. Leszámítol váltókat, folyósít törlesztéses kölcsönöket, vesz és elad értékpapírokat, előleget nyújt értékpapírokra, díjmentesen bevált szelvényeket és mindennemű bank és takarékpénztári ügyletet lebonyolít. Új intézeti székházában külön e célra épített pánccsalmában tűz és betörésmentes safekezeket és értékeket tartalmazó ládák részére tresort tart a közönség rendelkezésére.
Áruraktárai: A pályaudvar mellett, Baross-tér 3. szám alatt.

Oszfálytudatos munkás csak munkáslapot vásárol, olvas és terjeszt.

Erdélyi Bank és Takarékpénztár r.-t.

Kolozsvár, Mátyás király-tér 32. sz. (Saját ház.)
Fiókiintézet: **Tordán.**

Betéteket elfogad takarékpénztári könyvecskére, vagy folyószámlára a legelőnyösebb kamatozás mellett és azokat az összeg nagyságára való tekintet nélkül rendszerint felmondás nélkül fizet vissza. Hadifoglyok részére átutalásokat csupán kész kiadások leszámítása mellett teljesít.

Igazgatóság 1-65 sz.
Titkárság és levelezés 9-09 sz.
Bankosztály 12-69 sz.
Pénztár váltótűzlet 10-82 sz.
Erdélyi mezőgazdasági r.-társaság 11-61 sz.

PÉNZTÁRI ÓRÁK:
Délelőtt fél 9 órától délután 1 óráig

ERDELYI MUNKÁS KÖNYVTÁRA

Az Erdélyi Munkás kiadóhivatalának könyvtárában a következő könyvek kaphatók:

Else Jerusalem: A szent Skarabáus.
Zola: Patkányfogó I. és II.
Molnár Ferenc: Andor.
Csizmadia: A nagy magyar parasztforradalom.
Révész Béla: Vonagló falvak.
Csizmadia Sándor: Csak vissza nem. (Költemények).
Vanczák János: Vér és Vas. (Költemények).
Marx: III. Napoleon államcsínyje. (Fordította: Garami Ernő).
Bálint Aladár: Város. (Novellák).
Farkas Antal: Templomtűzek, Vöröszoltárok. (Versek).
Bodrogi Zsigmond: Szántók, Vetek. (Költemények).
Farkas Antal: Szilaj Péterek.
Upton Sinclair: Az elitelt.
Varga Jenő: A magyar kartellek.
Csizmadia Sándor: Munkás emberek.
Munkások könyvtár füzetei.
Szocializmus. (Folyóirat).
Apróbb füzetek.

Olcsó árairól és szolid kiszolgálásáról előnyösen ismert

SZABÓ JENŐ

női divatruháza,
Kolozsvár, Wesse-
lényi Miklós-u. 5.

Duplaszélű selyem minden színben 95 K
140 cm. széles szövet 135 K
Selyemharisnya 40 K

Tisztelettel

Nagy választék selymekben és szövetekben. Szolid szabott árak!

SZABÓ JENŐ